1893 — 1973 80 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 86. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 10-го ТРАВНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MAY 10, 1973 No. 86. VOL. LXXX.

Д-р Михайло Яримович вдруге нагороджений найвищим відзначенням авіяції

Після церемоніяльного відзначення д-ра Михайла Яримовича найвищою нагородою Американської Авіяції за цивільну службу. Стоять на фото (зліва): Проф. Ніл Армстронґ — колишній астронавт, який перший побував на поверхні місяця, пані і д-р Яримовичі, асистент секретаря авіяції ЗСА Ґрент Гансен та д-р Александер Флакс, президент Інституту Оборонних Аналіз, колишній асистент секретаря авіяції ЗСА для дослідів і розвитку

Париж. — Дорадча Група Космічних Дослідів і Розвитку при НАТО в окремому пресовому повідомленні сповістила, що 15 березня 1973 року д-р Михайло І. Яримович був відзначений найвищою нагородою за особливі заслуги на цивільній службі для військового летунства ЗСА (United States Air Force Exceptional Civilian Service Avard). Ця нагорода була вручена йому в американській амбасаді в Парижі асистентом секретаря для дослідів і розвитку Ґрантом Л. Ганесеном в імені секретаря авіяції ЗСА. У вияснені до відзначення сказано:

„Д-р Михайло І. Яримович служив надзвичайно видатно на пості директора Дорадчої Групи Космічних Дослідів і Розвитку від 5-го липня 1970 р. до15 лютого 1973 р. На цьому важливому міжнародному пості д-р Яримович послідовно виявляв найвищої якости професійну і технічну компетенцію в керуванні різноманітною діяльністю важливої організації при НАТО. Його особливий вклад в якість, компетенцію і відмінність зусиль Дорадчої Групи значно підвищили наукові можливості наших союзників в НАТО та військового летунства ЗСА. Як визнання за його визначні здобутки і знамениту службу він є таким чином нагороджений найвищ о ю медалею, яку військове летунство ЗСА надає за публічну службу — Нагородою за особливі заслуги на цивільній службі".

Пресове повідомлення також зазначує, що д-р Яримович уже вдруге одержав цю нагороду. Перший раз він був нагороджений в лютому 1970 року.

Теперішня нагорода була вручена докторові Яримовичеві з нагоди засідання делеґатів крайового правління Дорадчої Групи, на якому був вибраний новий директор. За статутом цієї організації нового директора вибирається що три роки. Новим директором від 5 липня 1973 року буде Оляф Вліхнер з Норвегії.

Завданням Дорадчої Групи є забезпечити співпрацю між визначними науковцями країн НАТО в ділянці космічних дослідів і технології.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Середа, 9-го травня 1973 р.

ДВА ПРОВІДНИКИ КОНСЕРВАТИВНОГО НАПРЯМКУ американських жидів, твердять, що діяспора для Ізраїлю є дуже важливою. Д-р Ґерщон Коген та рабин Юда Надіч, промовляючи на 73-ій конвенції Асамблеї Рабинів в Ґроссінґер, Ню Йорк, заявили, що діяспора забезпечує існування жидівського народу і в такий спосіб скріплює державу Ізраїль. Промовці закликали Ізраїль не легковажити ролі, яку відіграє діяспора, але також заявили, що діяспора не хоче бути домінована Ізраїлем.

ЧОТИРИ ДЕМОКРАТИЧНІ КОНҐРЕСМЕНИ ВНЕСЛИ клопотання до Федерального Окружного Суду, вимагаючи припинення американського бомбардування в Камбоджі. Ці конґресмени вважають, що з хвилиною підписання перемир'я, поверненням воєннополонених та з виведенням американських збройних сил з В'єтнаму дальше бомбардування непотрібне і незаконне.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ ЕЛЛІОТ РИЧАРДСОН сказав бюджетовій комісії, що бомбардування ворожих позицій у Камбоджі буде продовжуватися навіть у випадку, коли б Конґрес відмовився надати Департаментові Оборони повноваження перенести деякі фонди з одного рахунку на другий. Таке перенесення фондів покрило б кошти бомбардування комуністичних позицій у Камбоджі.

ГЕНРІ КІССІНДЖЕР ВІДКЛИКАВ свою запляновану раніше подорож до Ленінґраду, щоби продовжувати наради з Брежнєвим та іншими совєтськими проводирями. „Гостинні" совєтські господарі перевезли Кіссінджера на „дачу" за 75 миль від Москви й тримають його там насправді у повній ізоляції від зовнішнього світу, мабуть тому, щоби він не міг стрінутися з совєтськими жидами.

300.000 ОСІБ ПРИГЛЯДАЛИСЬ в Єрусалимі військовій параді, яка відбулася там в минулий понеділок з нагоди 25-тиріччя проголошення Ізральської держави. Між зброєю, що її показували у тій параді, були англійські й американські танки ще з другої світової війни, як також великі совєтські танки Т-54 і Т-55, здобуті на єгиптянах у війні в 1967 році.

У МАДРИДІ ВІДБУЛАСЯ демонстрація яких 5.000 членів офіційної Фаляньґи, які несли транспаренти й викрикували у честь голови держави Франціска Франка, але домагалися димісії уряду. Демонстранти були ворожі також супроти мадридського кардинала Віченте Енріка, який недавно таврував був поліцію за її брутальність супроти страйкуючих робітників.

Д-Р ПОЛ Т. ДЖОРДАН ПЕРЕОБРАНИЙ НА ПОСАДНИКА ДЖЕРЗІ СИТІ

д-р Пол. Т. Джордан, посадник Джерзі Сіті

Джерзі Сіті. — У міських виборах, що відбулися тут у вівторок 8 травня ц. р., вирішальну перемогу здобув дотеперішній посадник д-р Пол Т. Джордан, перемагаючи великою більшістю голосів свого суперника Томаса Ґанджемі, мол. і разом з ним об'єднаних навколо нього решток колись дуже впливової демократичної організації в цьому місті, що її очолював Джон В. Кенні. Згідно з вислідами із 172 на всіх 173 виборчих дистриктів, д-р Джордан здобув 47-907 голосів і його противник Т. Ґанджемі — 31 404 голоси. Д-р Пол Т. Джордан, 31-літній лікар, був обраний вперше на посадника у надзвичайних виборах в листопаді 1971 року, після того, як колишній посадник Томас Джей Велан, президент міської ради Томас Флаґерті і шістьох інших міських і повітових урядовців були засуджені за хабарництво. Прихильники Ґанджемі розгорнули були широку виборчу кампанію, спрямовану головним чином проти господарської політики д-ра Джордана під час його 18-місячного урядування, проти більшости у виборах не спромоглися здобути. Д-р Джордан і керівники його виборчої кампанії обвинувачували із свого боку Ґанджемі в тому, що він оточився членами кліки Кенні-Веллана. — Під час виборів в інших містах цього дня у Кемдені мас покищо невелику більшість голосів демократичний кандидат Анджело Дж. Еррічетті. В Пассейку, де змагалося за вибір на посадника чотирьох кандидатів, ніхто не здобув вирішальної перемоги. По майже рівній кількості голосів здобули там посадник Джералд Ґолдман і Волтер Тенча, і вони будуть змагатися за остаточний вибір в окремих виборах в червні ц. р.

Сенатська комісія почне публічні переслухування в справі Вотерґейту

Вашингтон. — Згідно з заявою сенатора Сема Ервіна, голови Сенатської комісії, яка веде слідство в справі президентської виборчої кампанії в 1972 році, 17 травня почнеться тут публічне переслухування свідків в справі вотерґейтської афери. У зв'язку зі слідством, що його проводять в цій справі різні аґенції, а також з уваги на слідство з рамени Сенатської комісії, президент Ніксон поінформував, що він не буде оспорювати готовости цієї комісії, чи інших слідчих аґенцій ґарантувати імунітет окремим свідкам, якщо їхні зізнання були б для них обтяжуючі і вони могли б відкликатися до п'ятого конституційного додатку порядком самооборони. Як інформують, Сенатська комісія плянує ґарантувати такий імунітет Джонові Діновi, кол. правному дорадникові Президента, який заповів, що буде зізнавати в справі причасности президента Ніксона до вотерґайтської афери і до її прикривання у зв'язку зі слідством. Білий Дім переслав комісії напрямні, які зобов'язуватимуть колишніх і теперішніх службовців Білого Дому при складанні свідчень. Згідно з цими напрямними, при всіх неформальних переслухуваннях буде присутній правний дорадник Білого Дому Леонард Ґармент, якого президент Ніксон назначив на місце Джона Діна. Сенатська комісія вестиме слідство незалежно від всіх заходів, які застосує Департамент справедливости і незалежно від того, чи буде назначений спеціяльний прокуратор для переведення слідства в справі вотерґейтської афери. Останньо до вимог перевести ґрунтовне слідство в справі Вотерґет долучився також президент Американської Федерації Праці і Конґресу Індустріяльних Організацій Джордж Міні.

Сенатор В. Проксмаєр обвинувачує пресу у „нечесній грі" супроти през. Ніксона

Вашингтон. — У час, коли з усіх боків продовжуються закиди в сторону президента Ніксона у зв'язку з вотерґейтською аферою і коли навіть його правний дорадник закинув йому співучасть у цій афері, в його обороні виступив один з досить гострих постійних критиків політики президента Ніксона, сенатор Вільям Проксмаєр, який заявив в Сенаті, що у відношенні до Президента американс ь к а преса провадить „високо нечесну гру". Сенатор Проксмаєр заявив, що теперішня пресова кампанія проти президента Ніксона нагадує період „Меркартівського руйнування". Викликаючи такі чи інші порушення законности, преса сповнила свою функцію, але вона не повинна намагатися бути тепер суддею у цій самій справі і в безоглядний спосіб підривати авторитет Президента. Таке становище сенатора Проксмаєра підтримав сенатор Гюґ Скотт, лідер Республіканської меншости в Сенаті та сенатор Майк Мансфілд, лідер Демократичної більшости в Сенаті. Обидва вони заявили, що будь-які осуди і висновки в справі вотерґейтської афери повинні бути роблені щойно після закінчення слідства, коли ввесь доказовий матеріял буде зібраний. Таке критичне становище до преси, коли йдеться про подавані нею вістки та коментарі в справі вотерґейтської афери скритикував відомий коментатор Джеймс Рестон, пишучи, що вотерґейтська афера набрала таких розмірів з уваги на її характер і на те, що в ній були замішані високопоставлені особи, які намагалися цілу аферу приховати, використовуючи свої позиції в уряді. В такій ситуації важко вимагати від преси, пише Рестон, щоб вона ці справи замовчувала, чи применшувала.

РОЛЯ РОДИНИ В ЗБЕРЕЖЕННІ ЕТНІЧНОЇ ІДЕНТИЧНОСТИ ДІТЕЙ

Нюарк. — В п'ятницю 11 травня тут відбудеться з ініціятиви управи Відділу УККА та парафії св. Івана Хрестителя дискусійний вечір на тему: роля родини у вихованні етнічної ідентичности дітей. У дискусії, якою проводитиме інж. Роман Ґалібей, візьмуть участь: Марта Савицька, Дзвінка Явна, Ірина Лапічак, Леся Ткач, Нестор Ходновський і Осип Голинський. Дискусія буде в залі школи св. Івана Хрестителя. Початок о год. 8. веч.

Кіссінджер і Брежнєв закінчують свої 4-денні наради

Москва. — Асистент президента Ніксона для справ крайової безпеки Генрі Кіссінджера перевів чотири дні в Совєтському Союзі, на дачі біля містечка Завідово, де він, майже цілком ізольований від зовнішнього світу, щодня довгими годинами нараджувався з першим секретарем компартії СССР Л. Брежнєвим, міністром закордонних справ Андреєм Ґромиком і совєтським амбасадором у Вашингтоні Анатолієм Добриніним. Кіссінджер прибув до Совєтів в минулу п'ятницю. У минулий понеділок він і Брежнєв нараджувалися впродовж восьми годин. Проте не подано нічого про зміст, хід і вислід тих затяжних нарад, як теж не подано нічого про участь у тих нарадах будь-кого з-посеред 8-членного почету Г. Кіссінджера. На середу 9-го травня був призначений відлет Кіссінджера до Лондону, де він мав зупинитися для переведеня наради з британським прем'єром Едвардом Гітом і секретарем закордонних справ сер Алеком Даґлесом Гюзом, поки в п'ятницю цього тижня він повернеться до Вашингтону.

Совєти стараються за позичку 1 більйона дол. в Західній Европі

Рим. — Совєтський Союз вживає заходів, щоб затягнути позичку у групи західньо-европейських банків у висоті одного більйона долярів, замість позичати менші суми в окремих банках, як це робив дотепер. Італійський „Банка Комерцяле" мас очолити ту групу банків. але дуже низький відсоток, що його погоджується заплатити СССР, не заохочує західні банки до участи з тій трансакції. Старання Совєтів за цю позичку заперечують давній здогад, що Совєти вживають свій запас золота на масові закупи збіжжя за кордоном. Совєти воліють не поменшувати своєї золотої резерви, зате позичати гроші на невисокий відсоток, сподіваючися, мабуть, що так само не звернуть позичених грошей, як це було з заборгуванням в Америці під час останньої світової війни. Літом минулого року Совєти закупили 11 мільйонів тони пшениці, поруч із 8 мільйонами тонн сої і інших харчів, разом на кругло один більйон дол. Тодішня ціна була на половину менша за теперішню. Ту трансакцію Совєти перевели за посередництвом кількох европейських і американських банків, „на ексклюсивній базі", себто, кожний з тих банків думав, що він є одиноким посередником. У цьому році Совєти знову примушені звернутися до західних продуцентів збіжжя й інших харчів, щоб рятувати СССР від голодової катастрофи.

Видатного совєтського науковця-жида хочуть викинути з АН СССР

Москва. — Д-р Веніямин Г. Левіч, видатний совєтський науковець з ділянки електро-хемії, який минулого року почав добиватися дозволу на виїзд з Совєтського Союзу до Ізраїлю, опинився тепер перед загрозою усунення з найвищої совєтської наукової установи Академії Наук СССР, членом-кореспондентом якої він став 1958 року. Д-ра Левіча, жида за національністю, викликали у вівторок 8 травня на зібрання ради хемічного відділу академії і загрозили, що він — згідно з реґуляміном — буде усунений з членства академії за „шкідливу для Совєтського Союзу діяльність". Головним доказом проти Левіча був підписаний ним і розповсюджуваний в грудні минулого року відкритий лист в справі скасування обмежень для виїзду з СССР. Відпис цього листа був пересланий також до Об'єднаних Націй. Вислухавши обвинувачення, д-р Левіч вийшов на знак протесту із зібрання. В академічних колах сподіваються, що Левіча усунуть з Академії і водночас побоюються, що це стане небезпечним прецедентом на майбутнє. Д-р Левіч, спеціяліст в ділянці теоретичної фізики, народжений 1917 року, закінчив студії в Харківському Університеті 1937 року, і після того переїхав на працю до Москви. Він очолював досі Московський Інститут Електрохемії і був повним професором Московського Університету. Після того, як він вніс прохання про дозвіл на виїзд до Ізраїлю, його позбавили катедри в університеті і перевели на становище звичайного співробітника інституту.

Молоді науковці візьмуть участь у конференції Карпатського Дослідного Центру

Ню Йорк. — Заходами Карпатського Дослідного Центру відбудеться тут у суботу 12 травня ц.р. конференція з доповідями на тему сучасного становища і розвиткових тенденцій американських русинів-українців, іміґрантів із Закарпаття і Пряшівщини. В конференції візьмуть участь молоді американські науковці із третьої ґенерації карпатських русинів-українців. У програмі конференції передбачені доповіді: о. Степана Веселеняка із монастиря св. Тройці у Батлер, Па., п.н. „Психологічний стан третьої ґенерації американських русинів", д-ра Ричарда Ренoффа із Публічного Коледжу в Насав на тему „Спори духовенства американських русинів з приводу "целібату"", д-ра К.С. Руссина із Православної Теологічної Семінарії св. Володимира п.н. „Релігійні спори серед американських русинів та роля о. Алексія Г. Товта", д-ра Павла Маґочі з Гарвардського Університету на тему „Сучасний стан національної свідомости серед русинів-українців на Східній Словаччині (Пряшівщині)" та Едварда Касинця з Колюмбійського Університету п.н. „Друковані й архівні джерельні матеріяли в ЗСА про Закарпатську область (Карпатську Україну)". Всі доповіді будуть виголошені англійською мовою. Відбудеться конференція у приміщеннях Українського Інституту Америки при 2 Іст 79-та Стріт у Ню Йорку. Подібна конференція відбулася недавно в Пітсбурґу у Дюкейн Університеті і відкривав її в імені Карпатського Дослідного Центру о. д-р Василь Шереґій. З окремою доповіддю виступав проф. Петро Стерчо із Дрексел Університету у Філядельфії про національно - політичний розвиток Закарпаття, що завершився проголошенням карпатсько-української державности. Крім проф. П. Стерча виступали д-р Р. Ренофф, д-р П. Маґочі й Е. Касинець.

Українці були на Міжнародній конференції в справі колоніялізму

Осльо, Норвегія (УІС „Смолоскип"). — Від 9 до 14-го квітня ц.р. тут відбувалася Міжнародна Конференція експертів для підтримки жертв колоніялізму і апартидів в Південній Африці. Конференцію зорганізували Об'єднані Нації в співпраці з Організацією Африканської Єдности. В ній взяли участь представники 65 держав, а серед них також підсовєтська Україна і СССР, як теж дев'ять африканських визвольних груп і представники шести міждержавних організацій. Конференція розглядала можливості допомоги визвольній боротьбі проти колоніялізму дипломатичним, політичним і економічним шляхами та леґальними акціями, організуванням публічної опінії та матеріяльної і моральної допомоги різним територіям в колоніяльній залежності.

В зв'язку з цією конференцією Осльо протягом одного тижня було перемінилося у велике міжнародне місто, в якому на кожному кроці можна було бачити чужинців, учасників конференції і кореспондентів майже з усіх країн світу. Щоб використати цей форум в боротьбі з російським колоніялізмом, який тепер репрезентує найбільшу колоніяльну імперію в світі — СССР, „Смолоскип" - Організація Оборони Людських Прав в Україні, вислав до Норвегії свого представника Дарію Кордубу з Німеччини, яка при допомозі норвезьких приятелів України, одержала повну акредитацію на конференцію, користуючись пресовою картою щоденника „Свобода".

Щоб звернути увагу на совєтсько-російський колоніялізм присутньому в Норвегії чужинному світові, „Смолоскип" видав спеціяльний меморандум — „СССР: колоніяльна імперія. Приклад України". Меморандум має 12 сторінок друку і поділений на такі розділи: Україна — поневолена колонія; комуністична Росія захоплює Україну силою; совєтська конституція ґарантує рівність; неросійські народи — політичні колонії Москви; немає культурної рівности; русифікація українських шкіл; російська мова домінує публічне життя в Україні; русифікація у видавництвах; русифікація України шляхом вимішування населення; переселювання українців; спроби творити один „совєтський народ"; економічна експлуатація; боротьба проти колоніяльної залежности.

В заяві „Смолоскипу" з нагоди конференції між іншим говориться: „Нам доводиться відмітити іронію у факті, що найбільша колоніяльна сучасна держава — СССР — є учасником цієї конференції. Тоді, коли понад 800 мільйонів людей, які були під колоніяльним володінням, здобули свою незалежність після Другої світової війни, Совєтський Союз не лише не звільнив ані однієї із своїх колоній, але навпаки — поширив свою колоніяльну посілість."

Заява закінчується словами: „Це є найбільшою гіпокризією, що Совєтський Союз, найбільша сучасна колоніяльна держава, бере участь в цій конференції. Совєтський Союз не повинен бути учасником у цьому розгляді залишків колоніялізму, але повинен бути об'єктом розгляду".

Представник „Смолоскипу" Дарія Кордуба, маючи повну акредитацію на цій

(Закінчення на стор. 4-ій)

Молоді гості з Лондону відвідали УНС, „Свободу"

Під час відвідин в УНСоюзі. Сидять (зліва): Оля Голоця з Англії, Владика Марко і гол. касир УНС мґр Уляна Дячук. У другому ряді між заступником гол. предсідника Володимиром Сохановом (зліва) і головним секретарем д-ром Ярославом Падохом (зправа) стоїть частина наших паломників з Англії: Данило Гаморак, Володимир Гортинський, Микола Яворський, Василь Мельник, Мусій Штунь та Павло Члек.

Джерзі Сиді.—У понеділок, 7-го травня, завітали до Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та до приміщень „Свободи" рідкісні гості: група молодих людей з Англії, яка перебуває в цій країні на „прощі до Бавнд Бруку", зорганізований молодими парафіянами української православної церкви св. Трійці в Лондоні. В Лондоні вони багато чули і читали про „Український Пантеон" в Бавнд Бруку, як і про українців в ЗСА і Канаді, отже зібралось їх 19 осіб різних релігійних віровизнань і 18-го квітня прилетіли до Ню Йорку на свою „прощу", яка тривала до 9 травня. Під час свого побуту в Новому Світі вони відвідали насамперед „Український Пантеон" в Бавнд Бруку, що був головною метою їх відвідин, а дальше „Союзівку", оселю СУМА в Елленвіллі, оселю ОДУМ „Київ" в Аккорді, оселю „Верховина" в Ґлен Спей і тепер УНС та „Свободу". Побували також у Торонті. Великдень провели в Бавнд Бруку і там же минулої неділі взяли участь у багатолюдній жалобній маніфестації з нагоди 40-річчя голодової облоги України. Під час відвідин УНС і „Свободи" їх зустрів тут Владика Архиєпископ Марко, який на них очікував, затруднені в Головній Канцелярії головні екзекутивні урядовці та редактори „Свободи". Оглянувши теперішні приміщення УНС і „Свободи", гості мали нагоду познайомитись також із могутнім 15-поверховим хмаросягом УНС над Гудсоном у сусідстві, яким були одушевлені. З відвідин в Америці виносять найкращі враження. Вважають, що українська громада тут знаменито зорганізована, молодь, з якою вони мали нагоду зустрітись, поправно говорить українською мовою та живо інтересується українськими поселеннями в інших країнах і, зокрема Україною. Перед їх відлетом до Англії, гостила їх вечерою українська православна парафія св. Димитрія в Картереті з Владикою Марком та о. прот. Петром Мелехом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Система винна

Українське громадянство в усіх країнах нашого поселення за кордонами України відзначає в цьому році сорокріччя великого голоду в Україні в 1932-33 роках. У зв'язку з цією трагічною річницею варто мати на увазі декілька засадничих фактів і не випускати їх з уваги, якщо ми справді хочемо бачити події того часу у властивій перспективі і розуміти їх суть. Ідеться тут про виразне усвідомлення причин голодової облоги України, а також про питання вини за цей жахливий злочин, який так дорого коштував нашому народові.

Цю тему порушуємо у зв'язку з тим, що в теперішніх пригадках голодової облоги України сорок років тому часом трапляється помилкове насвітлювання тих подій, як наслідок злочинної політики звироднілого тирана Сталіна, поминаючи при цьому мовчанкою цілу народовбивчу совєтську систему, яка видала Сталіна та в ім'я закріплення якої цей один з найбільших злочинів в історії людства був в Україні здійснений. А втім, ще й сьогодні сидять в Кремлі та на інших відповідальних постах совєтської бюрократії співорганізатори і співвинні за цей злочин.

Розправу з українським народом в 1930-их роках треба бачити в загальному контексті українсько - російської війни, яку почала з Україною большевицька Росія під проводом Леніна ще під кінець 1917 року, в намаганні Москви за всяку ціну втримати контролю над Україною. Так склалося, що на чолі імперіялістичної московської кліки став Сталін, який виявив себе вірним учнем засновника нової російської імперії — Леніна. Колективізація і удержавлення сільського господарства, нищення українського селянства як кляси, нищення української інтелігенції, в тому числі й тих комуністів, які мали відвагу мислити українськими категоріями — все це сталося не тому, що так хотілось „кривавому Сталінові", а тому, що це йшло по лінії інтересів цілої системи і по лінії інтересів російського імперського комплексу, речником яких стала комуністична партія ще за життя Леніна. Бачити події 30-их років інакше — це значить спрощувати їхній політичний аспект. Винна не одна особа, а винна ціла система, яка існує і сьогодні.

Ідеї шляхом етеру

През. Ніксон заявився за призначення нових бюджетових сум на субвенціонування фінансованих засадничо з приватних джерел радіовисилень „Вільної Европи" і „Радіо Свобода", які, передаючи за залізну завісу інформації із західнього світу, „служать нашому національному інтересові". „Свобідний обмін інформаціями й ідеями між народами є життьовим елементом у нормальних взаєминах між Сходом і Заходом і причиняється до тривалої побудови миру . . ."

Ця заява Президента є очевидною істиною для кожної вільної людини, яка не визнає цензури слова, друку і, тим паче, цензури думки, цензури ідеї. Вільна людина не хоче, щоб від неї закривали правду, милу чи немилу, якщо ця правда стосується події, про яку люди повинні знати. Це засада вільної преси і — в наш час — передач через радіо й телевізію. Але цієї істини не визнають в СССР і інших комуністичних країнах, де все підтягнено під знаменник одної ідеології, на сторожі якої стоїть керівна партія і адміністраційно - політичний апарат. Тому сіллю в оці Москви і її сателітів є всі західні, між ними й дві згадані радіовисильні, що їх передачі час від часу, в залежності від відпруження чи загострення відносин — приглушується, щоб вони не дістались до вух ув'язнених в совєтській тюрмі народів громадян.

Радіо „Вільна Европа" і „Радіо Свобода" діють за напрямними сучасної американської „співіснувальної" закордонної політики, і тому вони не можуть знайти повного схвалення. Ці радіовисильні не заторкують у своїх передачах безпосередньо комуністичної системи і, так би мовити, „не втручаються у внутрішні справи" Совєтського Союзу. А все ж вони інформують про події з життя втікачів зі Сходу Европи, реферували книжку Коляски про дійсний стан шкільництва в Україні або й передавали зміст творів Дзюби й Осадчого, що безумовно було проти бажань Москви. Ці радіовисильні передають з вільного світу вістки, яких совєтські громадяни не можуть знайти в тамошніх газетах та радіопередачах. Самий факт існування цих радіовисилень є маніфестацією принципу свобідного обміну ідеями. Москва не хоче такого обміну. Вона визнає тільки за собою право пропаґанди у вільному світі. Брежнєв заповів навіть посилення тієї пропаґанди, „щоб з'єднати мільйони для нашої справи". Тій злочинній пропаґанді треба протиставити свобідне пересилання інформацій та ідей — збереженням тих радіовисилень і поширенням їх передач на пропаґанду свободолюбних ідей.

В. Маркусь

ПОМІСНІСТЬ НА ДІЛІ, А НЕ НА СЛОВАХ!

Якось спонтанно і природньо різні середовища й усі складники Української Католицької Церкви прийняли за вихідну нашого церковного життя останнього часу ідею, що Українська Церква є помісною і як така має рядитися своїми власними автономними і традиційно східніми патріярхально - синодальними інституціями в рямках Вселенської Церкви. Це і є процес самоствердження і самовизначення живучого організму, яким є наша помісна Церква, повноцінна частина всієї Христової Церкви. Навіть ті з клиру і мирян, які мають відмінні погляди щодо метод змагання за патріярхат чи стосовно реалізації помісних ідей, у принципі прийняли цю концепцію та й саму номенклятуру.

Процес цей церковного пробудження українців католиків за останні десять років є немовби повторенням того, що сталося понад півсторіччя тому, коли аморфна і здебільшого етнографічна маса „малоросів", „хахлів" та „русинів" у великому духовому переродженні стала національно свідомою і готовою до с а м о стійного життя. Це був великий рух, докорінне зрушення й пробудження приспаної енергії і волі народу до найбільш природнього самозавершення і зрілого становища нації.

Після 1918-19 рр. вже ніхто, хто себе визначив українцем, не повертався до концепції „коронного краю", провінційної автономії чи взагалі програми якогось підрядного додатку України до чужих потуг. А якщо так і сталося після програних визвольних змагань, то відбулося це лише у висліді несприятливої коньюнктури чи також недостатніх наших фізичних і політичних сил перевести ідею в чин. Але не тому, що якась поважна частина народу бажала повернення до однієї чужої займанщини, приймаючи це як альтернативу до державного усамостійнення. А тим більше не тому, що ідея самовизначення, об'єднання та усамостійнення українського народу була неправильна чи „історично - правно" необґрунтована.

Мізерними виглядають арґументи декого з доморослих критиків наших змагань за патріярхат, мовляв, помісність УКЦеркви не має правних підстав, та прямо опортуністично звучать заклики з тих самих джерел повернутися до стану, в якому наша Церква було перед появою між нами Блаженнішого Первоієрарха, і до того, що було перед Другим Ватиканським Собором. Ці люди хотіли б викреслити з нашої церковно - національної історії останнє десятиріччя, а за неможливістю цього болотом обкидують зусилля, здобутки, осіб та ідеї, котрі в дійсності визначають ріст, піднесення, розбудову і велич нашого церковного життя.

Не про них мова йтиме тут, бо вони в такій меншості й відокремленні від головного струму українського суспільства, що про них може й не слід би говорити. Вони впливу на наше життя і на дальший хід подій не мали і не матимуть.

Ми радше бажаємо говорити про ті кола й осіб на різних щаблях церковної і суспільної драбини, які прийняли ідею помісности і бажали б бачити нашу Церкву завершену патріярхатом, які поділяють із свідомою частиною багато спільних вартостей. Тільки ці люди не готові до кінця постояти за ці ідеали або мають якісь скрупули послідовно і чесно за них боротися у системі, в якій вони виросли. К а т е г о р і я ц и х л ю д е й і с н у є в кожній спільноті; вони чекають на манну з неба, мають довір'я до інституцій і авторитетів більше, як до самої справи. Дорожать вони своїм добрим ім'ям, поводженням і „ласками" більше, аніж власним сумлінням і переконаннями. Про таких людей іноді говорять, що їм бракує твердого хребта.

Такі люди хитаються, готові відступати, вдоволяються малим або й нічим, і цим послаблюють спільні позиції, заломлюють єдність. Саме ці людські слабості використовує противна сторона, ділячи одну спільноту й приманюючи її слабкі елементи обіцянками та концесіями. На жаль, ряди тих, які стають невтральними чи пасивними через свою духовну слабість, доповнюються не раз і такими „гарячими", що заскоро вичерпуються з початкового запалу, а потім відходять „з протесту" чи прямо з розчарування.

Це також небезпечний елемент, і поведінку таких ніяк не виправдує декляративна відданість чи сліпа „послідовність" включно з прислівним українським ставленням „як з моїм не влад, то я з своїм назад"...

Наша справа надто велика й складна, щоб її трактувати спрощено. Вона також такої ваги, що її не так легко здійснити одним помахим пера в той чи інший бік чи буллею Папи, чи постановою Синоду. З історії знаємо, що подібні акти завершувалися у висліді велетенських зусиль, та не без боротьби і конфліктів. А це тривало роки, десятиліття, може й сторіччя. Чогось настирливо тут знов напрошується аналогія до нашої боротьби за державність і самостійність.

Чи мали б ми припинити свою повну відданість цій ідеї, якщо вона досі нездійснена або мали б відкласти до музею ідеали національного усамостійнення і власної держави, як несучасні чи може як такі, що не сходяться з чиїмсь правним мудруванням?! Більшість свідомих

(Закінчення на ст. 4-ій)

Любов Коленська

ДОРОГА, ШКОЛА І ГУРТОЖИТОК

(Сьогодні в Україні)

Як довідуємося із статті в журналі „Радянська Жінка", в Україні насуваються чимраз більші турботи із транспортуванням сільських дітей до школи і приміщенням їх в гуртожитках. У цій справі до редакції цього журналу надходять численні листи. Ось один з Буринського району Сумської области: „Ми живемо на хуторі Яворові. Є тут приміщення початкової школи, але наші 7-10-річні діти змушені ходити за п'ять кілометрів до десятирічки. Чим це пояснити?" А другий лист: „Ми, жінки - матері з хутора Архемівки Пирятинського району, просимо допомогти. Ще у вересні нашу початкову школу закрили і вчительку перевели до сусіднього села. Доводиться і дітей туди возити. Але уявіть собі цей путівець під час завії чи весняної повені. Хіба це для семирічних малюків?"

І так пишуть „щасливі совєтські матері" не тільки про важку дорогу дітей до школи, але й про байдужість місцевого керівництва до такої важливої справи. З Паволоцька, Соколів Брід і інших сіл пишуть, що дорога до школи далека, до того ж вона не викінчена і автобусом добратися неможливо... „В грязюку до школи ніяк не можна доїхати, хіба трактором".

Звертаються матері до райвиконкомів, керівників колгоспів, радгоспів з проханням забезпечити їхніх дітей транспортом, відремонтувати дорогу, упорядкувати інтернати. Даремно, листи йдуть та йдуть без жадного результату, хоч у постановах, прийнятих на XXIУ з'їзді КПСС в справі освіти, все ніби передбачено і розв'язано.

В цьому навчальному році закрито в Україні 140 початкових і в о с ьмирічних шкіл, натомість відкрито 90 нових десятирічок. Причина — бракує школярів для перших кляс. Наприклад, у згаданому вище селі Соколів Брід Попільнянського району Житомирської области у першій, другій і третій клясі 1-го вересня 1972 р. було всього... десять учнів. Начальник відділу шкільної інспекції Міністерства освіти УССР М. Таран повідомила, що утримувати надалі такі школи немає глузду, бо учитель змушений провадити всі кляси одночасно, а при такому способі навчання він не може дати дітям ґрунтовного знання. Отже, назріває проблема скомасування кількох шкіл в одну.

Тим часом в Україні ніби діє інструкція, затверджена Постановою Ради Міністрів УССР з 3-го вересня 1965 р. і обов'язкова для всіх міністерств, організацій та колгоспів, що мають у своєму розпорядженні транспортові засоби. Згідно з цією інструкцією дітей, які мають ходити до школи більше як три кілометри, треба підвозити.

Друге ще не розв'язане питання це — гуртожитки, зокрема при восьмирічних і десятирічних школах. Ось що пишуть з села Коросниці на Львівщині: „Коли нашу початкову школу закрили, діти стали ходити до сусіднього села. Деякі поселились в шкільному гуртожитку. Але виховання там не на високому рівні. А семирічному ж дитяті потрібен сталий догляд".

Шкільних інтернатів в Україні є 4.500, мешкає у них 160 тисяч дітей. Є в тих інтернатах виховники, обслуга, для дітей від семи до десяти років працюють навіть няні. Проте, місць у тих закладах не вистачає та й виховники здебільша не мають належної кваліфікації.

Існує ще проблема літніх „таборів праці і відпочинку" для міських дітей старшого віку. Про те, що ці табори існують головно на папері, свідчить лист матері двох дітей з Черкас. Вона пише до редакції: „Не дивуйтесь, що так зарання піклуюсь про літо, завжди хвилююсь, що робитимуть мої діти, коли закінчиться навчання в школі. Минулого року дочці, як кажуть, повезло. Її, шістнадцятирічну, прийняли на консервний завод. А 15-річний син, хоч він сильніший і вищий за неї, ніде не міг влаштуватись. Все літо ми хвилювались за нього: де буває? з ким ходить? А чи не можна було б для дітей організувати табори праці і відпочинку?"

На Україні такі табори є по селах у кожній області, під час літніх вакацій нараховується їх 5.500. Учнівським бриґадам виділяється певна ділянка землі, яку вони обробляють і з якої збирають урожай. Часто й міські учні приїжджають сюди влітї. „Правда, — зазначає автор статті, — і н о д і трапляється, що колгоспи не дуже гостинно зустрічають юних помічників — дають їм роботу непродумано, абияк організують відпочинок, недостатньо піклуються про харчування, тож учні мусять везти із собою з міста простирадла, ковдри і навіть багатоденні запаси харчів. Ясна річ, що „відпочинок" у таких таборах ніякої користи не приносить — ні дітям, ні господарству.

Ця на диво щира стаття, сповнена виховно - шкільними проблемами, кидає яскраве світло на деякі сторінки духового і фізичного розвою та вишколу підсовєтської дитини. І читача цієї статті огортає огірчення і смуток. Бо мова тут ні про кого, як про українську д и т и н у, що в таких жалюгідних умовах ще й зазнає постійної індоктринації. З раннього віку відрізана від зовнішнього світу, вона не знає, як живуть і чим цікавляться діти в західньому світі, і навіть в тих гуртожитках позбавляють її материнського і батьківського тепла.

ЗАКЛИК УККА

У СПРАВІ ПРИЇЗДУ ЇХ БЛАЖЕНСТВА ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА VII ДО ЗСА

Українська Громадо!

Ділимося з усім нашим громадянством радісною вісткою, що в дні 12-го травня 1973 року приїжджає до З'єднаних Стейтів Америки Їх БЛАЖЕНСТВО ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ УІІ, як Почесний Гість Ієрархії Української Католицької Церкви в Америці.

Український Конґресовий Комітет Америки, враз з усіми своїми складовими частинами, Центральними Організаціями, Установами та Відділами, вітає Дорогого Гостя і висловлює глибоку пошану з приводу Його відвідин нашої Громади в Америці.

УККА вповні свідомий того великого значення, яке Його візита матиме для Української Католицької Церкви в діяспорі та в Україні для загального українського національного життя.

Тому ми звертаємося до нашого Громадянства з закликом взяти активну участь у всіх прийняттях та маніфестаціях в Його честь, які будуть влаштовані в різних місцевостях Америки.

Вітаємо Його Блаженство не тільки як Князя Церкви та Верховного Архиєрея Української Католицької Церкви, але також як великого і сильного духом Сина України, який за Церкву і Народ страждав довгих 18 років у сибірських та мордовських концтаборах, але не зрадив ні своєї Церкви, ані своєї нації.

В лютому 1963 року тодішній Митрополит КИР ЙОСИФ СЛІПИЙ прибув до Риму із далекого сибірського заслання. З того часу минуло десять літ. Десять літ часу це короткий відтинок історії нашої Церкви. Але цей час Його Блаженство Йосиф УІІ всеціло присвятив праці над Помісністю Українсько Католицької Церкви — над її органічним об'єднанням з одним Проводом. Бо Помісні Церкви своїм віковічним досвідом і здобутками на екуменічному полі дають великий і плідний вклад для Вселенської Церкви.

Засвідчимо нашу пошану та синівську любов до Верховного Архиєрея нашою масовою участю в усіх урочистостях на Його честь. Просимо всі Відділи УККА та Центральні Організації співпрацювати з місцевими комітетами, які організують привітальні маніфестації, прийняття, бенкети та інші урочистості з приводу цих других в ряду відвідин Верховного Архиєрея в Америці. Наша численна участь в Його привітаннях по Громадах підтвердить не тільки нашу церковну єдність, але також нашу національну зорганізованість та солідарність у визнанні тих великих заслуг, що вложив Їх Блаженство Верховний Архиєпископ Кир Йосиф УІІ для добра Української Католицької Церкви та многострадального українського поневоленого народу.

Вітаймо Первоієрарха нашої Церкви велично й достойно!

Е к з е к у т и в а
Українського Конґресового Комітету Америки

Травень 1973 року

Схвалено надзвичайні заходи в сільському господарстві СССР

Москва. — Совєтська преса опублікувала з датою 5 травня повідомлення Центрального комітету КПСС та Ради міністрів СССР „про заходи по забезпеченню збирання врожаю і заготівель сільськогосподарських продуктів у 1973 році". Зміст цієї постанови виявляє, наскільки критичною є ситуація на відтинку совєтського сільського господарства, а також те, що совєтський режим є готовий вжити всіх можливих заходів, щоб в цьому році добитися бодай мінімальних успіхів на цьому відтинку. У повідомленні говориться про уповноваження для всіх міністерств та відомств територіяльного порядку у власному засягу достосовувати різні реченці посівів і збирання урожаю. Одночасно машинобудівельні заводи мають передтерміново доставити сільському господарству машини, на що призначено додаткові фонди. В повідомленні сказано, що йдеться про доставу 7 тисяч жниварок, 31 тисяч підбирачів, 5 тисяч стеблопідіймачів, 5 тисяч універсальних мотовил, тисячу роздрібнювачів тощо. На послуги сільському господарстві поставлено цією постановою міністерства нафтопереробної і нафтохемічної промисловости, промислового будівництва, будівництва підприємств важкої індустрії, автопарки, міністерство шляхів, „річкової і морської флоти. Незалежно від того, щоб стимулювати сільськогосподарську продукцію в постанові говориться про додаткові грошеві винагороди за працю, преміювання за успіхи і взагалі всякі інші форми „матеріяльного заохочення", не рахуючи нагород і „перехідних червоних прапорів". Для збирання урожаю можна притягати „працездатне населення міст, робітничих селищ і сільських населених пунктів'. Всім цим, хто працюватиме додатково на різних сільськогосподарських роботах „зберігається 50 процентів середнього місячного заробітку за місцем основної роботи". Державний банк є уповноважений давати потрібне додаткове фінансування колгоспам, заводам і т. д., коли йдеться про сільське господарство. Окремі обов'язки поставлено перед цілою КПСС, члени якої несуть безпосередню відповідальність за вислід цьогорічного збору врожаю відповідно до визначеного пляну.

Д-р Михайло Данилюк

АЛЬКОГОЛЬ Й АЛЬКОГОЛІЗМ

(2)

Понад 85% спожитого алкоголю відбуває свій метаболізм, або розклад, т. зв. детоксикацію, у печінці, а решту в інших тканинах — м'язах, мозку, легенях тощо. Час детоксикації різко вагається у алкоголіка й абстинента, але пересічно вважається, що один грам алкоголю розкладається протягом одної години на 10 кілограмів ваги тіла. Практично це означає, що для людини вагою 70 кілограмів (150 фунтів) потрібно одної години, щоб алкоголь повністю зник, якщо вона вип'є лише одну склянку пива або 20 грамів (дві треті унції) алкоголю "86 пруф" (43%). Тому, коли людина вип'є кілька пляшок пива, пляшку вина або кілька коктейлів і не відчує дії алкоголю вже за годину-дві, то це ще зовсім не означає, що дія алкоголю зникла. Вона далі відбувається в організмі, і ще протягом кількох годин має свій вплив на ряд органів або тканин.

Дія алкоголю від початку його введення в організм аж до кінцевого розкладу позначається на різних органах та системах людини, байдуже чи людина це відчуває, чи ні. Звичайно, найсильніший вплив має алкоголь на нервову систему. Ранні симптоми такого впливу позначаються на розладі емоційних імпульсів, настрої, апетиті, рухливості тощо. У дальшій дії приходить до захмарення пам'яті, здорового осуду та логіки, пригнічення спроможности вивчання або розумової продукції. Під дію алкоголю підпадають психічні засоби, які гальмують наші „примітивні" імпульси. Ці засоби пригнічуються, а вслід за цим простіші імпульси беруть верх у поведінці людини. Звідси дуже голосне „супер я", розлад емоцій, свавільність у гніві або радості, недбальство відносно оточення, іґнорація принципів безпеки щодо себе самого та інших і т.д.

Засадничо вважається, що алкоголь діє депресивно, він — своєрідний седатив. Якщо навіть дія його спричиняє пожвавлену діяльність, голосну поведінку і посилений фізичний та психічний розлад, то це не тому, що алкоголь стимулює мозок. Навпаки, це тому, що він, у відповідній дозі, діє пригнобливо на наші психічні „гальма", звільняючи контролю та логічну стриманість. Інакше кажучи, дія алкоголю — це не „феномен стимулу", а „феномен звільнення".

Яким саме шляхом діє алкоголь на нервову систему якраз із таким результатом — невідомо, і ця проблема ще далі у дослідах. Але загально вважається, що алкоголь перешкоджає, наче „бльокус" пересилання нервових імпульсів від одного неврона до другого, вводячи розлад у гармонійну співпрацю всіх частин мозку, зокрема мозкової кори. Звичайно, внаслідок дії алкоголю постають помітні зміни в тканині мозку, і про них буде згадка у розділі „Патологія й алкоголь".

На органи травлення діє алкоголь помітно подразнююче. У певних дозах він може викликати блювання, розвільнення, запалення слизової оболонки шлунка, спазми воротаря, запалення стравоходу. Спеціяльно нищівну силу виявляє алкоголь на печінку, маючи тенденцію нищити клітини печінки, які потім заростають товщем і твердою, волокнистою тканиною, а тим самим приводячи до великого спустошення органу.

У кровоносній системі алкоголь розширяє периферійні судини, але звужує вінцеві артерії серця, зменшуючи таким чином доплив крови до серцевого м'яза. Він теж має вплив на тиск крови, а тим часто навантажує серце додатковою працею. Вплив на серце і кровоносну систему відбувається також через розлад важливих складників крови, особливо електролітів і протеїнів.

На нирки алкоголь має менший вплив, хоч посереднім шляхом діє він як легкосечогінний засіб. Незалежно від того, алкоголіки або люди, що п'ють часто, затримують у собі більше води, як абстиненти. Частіші інфекції сечових органів, які запримічуються в алкоголіків, не мають, мабуть, прямого пов'язання з алкоголем, а радше є наслідком слабої відпорности алкоголіків на інфекції взагалі.

Вплив алкоголю на організм, а зокрема на нервову систему, визначається вмістом алкоголю у крові. Чим більше алкоголю у крові, тим більша його дія. Толеранція у різних людей — різна. Залежить вона від загального здоров'я, віку людини, часу споживання, частоти пиття і т.д. Справжні алкоголіки мають вищу толеранцію супроти алкоголю, хоч це пояснюється не лише призвичаєнням організму і дещо відмінним метаболізмом, але й тим, що алкоголіки або люди, які п'ють багато і часто, навчилися контролювати свої рухи і поведінку.

Вміст алкоголю у крові визначається т. зв. міліграмвідсотком або, інакше кажучи, кількістю міліграмів алкоголю на 100 кубічних сантиметрів крови. Беручи за критерій умові та психічні зміни, які в людини викликає алкоголь, симптоми у пересічної людини можна визначити такою таблицею:

Вміст алкоголю у крові в міліграм %	*Симптоми та ознаки дії алкоголю*
0.01 до 0.04	Особливих симптомів нема, за винятком окремих людей; пожвавлення фізіологічних дій.
0.05 до 0.09	Легке сп'яніння, у деяких людей — помітне; емоційні розлади; затрата здорового осуду; пригнічене сприймання слухових і зорових стимулів; розлад умових спроможностей.
0.10 до 0.14	Більшість людей виявляє сп'яніння із затратою координації м'язів, кінцівок, зорового сприймання; розлад логіки; іґнорація безпеки; емоційні вибухи.
0.15 до 0.19	Більшість людей — із посиленими ознаками, які названі вгорі.
0.20 до 0.29	Невиразна мова; затрата рівноваги під час ходи або стояння; затрата логіки і осуду; вибуховість або помітне пригнічення; умове запаморочення; втрата орієнтації. Цей стан можна назвати повним сп'янінням.
0.30 до 0.44	Втрата контролі, часто — непритомність.
0.44 і більше	Повне пригнічення нервової системи; параліч; часто — смерть.

Подана таблиця — лише орієнтаційна. Як згадано, толеранція у різних людей до алкоголю не однакова, а в алкоголіків вона в загальному вища. Одначе, загально вважається, що при концентрації алкоголю 50 міліграмів на 100 куб. сантиметрів крови (0.05%) орієнтація та осуд уже пригнічується, при вмісті 100 міліграмів на 100 куб. сант. крови (0.10%) — помітний розлад орієнтації, логіки й емоційного напруження, а стан при 150 міліграмах на 100 куб. сант. крови (0.15%) можна вважати п'яним. Більший вміст алкоголю в крові — це вже вищі ступені сп'яніння.

Американський консул звільнений

Гваделагара, Мехіко. — 7 травня увечері мехіканські ліві терористи випустили на волю американського генерального консула Терренса Г. Леонгарді, якого були скопили чотири дні тому. В заміну за консула Леонгарді мехіканський уряд був змушений звільнити з тюрми 30 в'язнів, які відлетіли до Гавани. Хоча терористи назвали цих 30 в'язнів „політичними в'язнями", представник мехіканського уряду заявив, що вони є „звичайними злочинцями". В понеділок увечері ліві терористи, які назвали себе Революційними Збройними Силами Народу, подзвонили до американської амбасади і подали місце перебування схоплено ними Т. Леонгарді. Згідно з останніми повідомленнями, терористи звільнили Леонграді аж після того, як одержали ще окуп в сумі 80,000 долярів.

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН ФЕРДИНАНД МАРКОС НАДАВ високі відзначення героям філіппінської і американської Армій, які 31 рік тому брали участь в обороні фортеці Корреджідор проти наїзду японців. Корреджідор остаточно не могла встоятися, але стала неначе символом спротиву наїзникам. Філіппіни все ще мають поважну турботу: повстання на острові Мінданао, де фанатичний мусульманізм сполучений з „маоїзмом".

В Києві відзначили „німецько-совєтську дружбу"

Київ. — „Радянська Україна" з 5 травня інформує, що для відзначення „Дня визволення німецького народу від гітлерівського фашизму" тут відбулися 3 травня урочисті збори „представників трудящих столиці України" з участю високих партійних і державних достойників та „співробітників генеральних консульств соціялістичних країн в Києві". На зборах промовляв академик І. Білодід, який одночасно є „головою правління Українського відділення Радянського товариства дружби з НДР", тобто Східною Німеччиною. 4 травня генеральний консул Східньої Німеччини в Києві Манфред Шюнеманн влаштував прийняття для представників української компартії та уряду УССР.

ПОМІСНІСТЬ НА ДІЛІ, А НЕ НА СЛОВАХ!

(Закінчення зі стор. 2-ої)

українців цього не зробила; за ці ідеали вони далі боролися й борються, кладуть за них великі жертви, а інші, де тільки можуть, реалізують практично ці ідеали, використовуючи різні можливості та наявні рямки.

Подібне ставиться як імператив і для нашої церковної дійсности сьогодні. Замало лише визнавати, деклярятивно і теоретично висловлювати свою прихильність до ідеалів помісности і патріярхату. Існують широкі можливості здійснювати вже тепер і помісну організацію, і автономне управління, і підметне існування нашої Церкви. Цього лише треба хотіти, згідно з цим поступати, не боятися втратити ласки і не сподіватися легким коштом окрушинок з чужого стола.

Український народ, а з ним і Божий люд Помісної Української Католицької Церкви, мусить викресати в собі більше витривалости, гідної послідовности, а коли треба й невгнутости. Наша справа не лише морально чиста, людськими і Божими законами стверджена, але й свята! Її треба обстояти до кінця! В неї треба вірити і згідно з цим діяти!

Помісність здійснюється кожночасно і в різних умовах та ситуаціях, а не лише про неї деклямується. Уже здобуті й наявні факти треба виповнити життям та змістом і їх всіляко помножувати, установи й чини визнавати за такі, якими вони мають бути. Один прецедент має викликати наступний, а не лише стояти відірваним. Від парафіяльних одиниць до Постійного Синоду всі ці чинники уже мають можливість реалізувати помісні права й патріярхальний устрій. Первоієрарха нашої Церкви ми повинні уважати своїм Патріярхом, без огляду на те, що дехто з різних причин цього не бажає чи коньюнктурно заперечує.

Для нас Українська Католицька Церква є помісною, має патріярхально синодальний устрій, а особа Їх Блаженства Кир Йосифа має становище Первоієрарха-Патріярха! І найголовнішим є те, що і як ми самі думаємо та діємо, а не те, як на це дивляться чи реагують зовнішні чинники.

Зокрема на часі і гостро актуальним є таке переусвідомлення нашої цілої настанови тепер в обличчі різного роду тиску з Ватикану. Блаженніший Йосиф сам дає приклад такого розуміння справи і ставлення до пекучих питань нашої дійсности. Його друга заокеанська візитація знов зрушує уми і серця всього Божого люду. Ця подорож є не лише особистим тріюмфом і нагодою до всенародного піднесення, але й великим благовіствуванням Правди Божої і української, є вона світлим прикладом для наслідування всіми. Є ця подорож по континентах і понад океани до найдальших закутків українських поселень грімким стуканням до сердець:

„Відчиніться для любови, правди, для горіння в ім'я Боже і праці та боротьби для рідної Церкви і Народу!"

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

СЕНАТОР ДЖОРДЖ МЕКГОВЕРН ВНІС п'ять законопроєктів, які мали б допомогти ветеранам В'єтнамської війни здобути освіту та дістати працю. Один з проєктів пропонує, щоб уряд покривав кошти навчання до 1.000 долярів річно для ветеранів, які хочуть студіювати, або навчитися якогось ремесла.

УПРАВА МІСТА НЮ ЙОРКУ ПЕРЕПРОСИЛА ліберійського дипломата за напад на нього. Останньої неділі Вінстон Річардс і ще один громадянин Ліберії були побиті п'яними білими хлопцями в північній частині Мангеттену. Обидва ліберійці потребували медичної допомоги. Молодих злочинців затримала поліція.

ЧЛЕН „ЧОРНИХ ПАНТЕР", УБИТИЙ останнього тижня в перестрілці з поліцією, був похований на державному цвинтарі. Зайд Малік Шакур загинув під час перестрілки з поліцією на головному шляху Ню Джерзі. Тоді був убитий також один поліцай. Зайд Малік Шакур був похований на державному цвинтарі, бо був ветераном Американської фльоти. Проти цього поховання виступили члени Жидівської Ліги Оборони. Чи протест жидів був спричинений фактом, що Шакур був мусульманом, чи може, що згинув від куль поліції — покищо не з'ясовано.

У ЛИВАНІ ПРОГОЛОШЕНО І ЗЛАМАНО три „угоди" між урядом та арабськими партизанами, при чому посередниками були міністер закордонних справ Сирії і спеціяльні висланники інших арабських володарів. Президент Ливану конферував з головою централі партизанів Ясіром Арафатом, який бере участь у панарабських конференціях „на вершинах", але західні кореспонденти стверджують, що Ясір Арафат також не всилі контролювати різні, взаємносуперницькі й ворогуючі партизанські організації.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ПРОГОЛОСИВ, що він вишле військові кораблі на води Ісляндії, якщо британські тральники були б заатаковані під час ловлі риб на водах, що їх Ісляндія вважає своїми внутрішніми водами. Між Британією і Ісляндією ведеться в цій справі „холодна війна".

ДО ГОНГ КОНГУ ПРИБУВ призначений на першого голову „станиці зв'язку", насправді американської амбасади у Пекіні, Дейвід Брус. 75-тилітній американський дипломат зупинився три дні у Гонг Конгу, відкіля поїздом поїхав до Пекіну.

Українці були на Міжнародній конференції...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

Конференції, брала активну участь в зустрічах і розмовах з представниками різних країн світу. Найперше вона перевела довгу розмову з представником ОН з Ню Йорку Бенджаміном Годвілом, якому передала матеріяли „Смолоскипу" і представила положення в Україні. Б. Годвіл виявив повну обізнайомленість з репресіями в Україні та був докладно зорієнтований в політиці СССР в Африці.

Під час розмов з представниками багатьох африканських і азійських держав Д. Кордуба мала нагоду поінформувати їх про колоніяльне положення України, русифікацію, нищення української культури та взагалі про колоніяльне положення т. зв. союзних республік СССР. Дуже цікава була розмова з представниками Китаю, які виявили велике зацікавлення меморандумом „Смолоскипу", заявляючи прихильність до українського народу та його боротьби за свободу.

В часі зустрічей і розмов Д. Кордуби з африканцями не було ані одного, який не знав би про положення України. Переважна частина з них — це дипломати, які беруть участь в асамблеях ОН.

Під час прийняття в залі міської управи Осльо, Д. Кордуба перевела кілька розмов з представником Совєтської України Д. Н. Філіпенком, членом Академії Наук УССР, спеціялістом для африканських справ. Д. Філіпенко радо говорив про африканські справи, але на питання про арешти і репресії в Україні відмовився дати відповіді. Акцію проти російсько-совєтського колоніялізму „Смолоскип" поширив поза конференцію в Норвегії, виславши свою заяву і меморандум напередодні її відбуття всім місіям до ОН в Ню Йорку, різним міжнародним організаціям, пресовим агенціям і газетам. В Осльо, крім меморандуму і заяви, були розповсюджені серед учасників Конференції памфлети „Суди в Україні — 1972", „Валентин Мороз", „Юрій Шухевич", „Ніна Строката" та інші матеріяли.

Сирія і Лівія загрозили Ливанові, що поспішать з допомогою партизанам

Бейрут. — У Ливані відновилися бої між державним військом і арабськими партизанами, всупереч трьом підписаним впродовж минулих 10-ти днів договорам про премир'я. Партизанські частини обкидали ракетами летовище під Бейрутом, квартири ливанських старшин і військові бараки, після чого два ливанські джети кружляли над найбільшим табором палестинських втікачів і обстріляли його ракетами. У тому таборі згинуло 17 осіб. З урядових кіл проголошено комунікат, що летунська атака була звернена виключно проти ракетних позицій партизанів. Ливанський уряд Аміна Гафеза, який склався тільки 25 квітня ц. р., зголосив димісію. Сирія закрила свій кордон від сторони Ливану та загрозила, що вона прийде з допомогою партизанам. На території Сирії знаходяться добре озброєні формації палестинських партизанів. Так само володар Лівії полк. Муаммар ель-Квадафі заявив, що він дасть до розпорядження партизанам в Ливані „весь потенціял" Лівії у боротьбі проти ливанського уряду. Знову ж ізраїльський прем'єр Голда Меїр заявила була, що Ізраїль не буде приглядатися байдуже введенню чужих військ на територію Ливану. Тому ситуація стала не тільки загрозлива для миру в Ливані, але для всього Близького Сходу. За одностайним ствердженням західніх кореспондентів, нова внутрішня колотнеча в арабському світі є водою на млин Ізраїлю.

12 мільйонів недоживлених в ЗСА

Вашингтон. — Тут опубліковано студію Сенатської комісії про рівень харчування американського населення, започатковану перед п'яти роками Сенатом. Як виявляється, незалежно від усіх досі роблених заходів, понад 12 мільйонів американців далі залишаються недоживлені. Порівняно зі станом з 1968 року це число вказує на значну поправу, бо виявляє обниження числа недоживлених на 6 мільйонів осіб. Все таки, стан не є задовільний, а рівень харчування американського населення знову знайшовся у загрозливій стадії у зв'язку з значним подорожінням харчових продуктів. З уваги на високі ціни на харчові продукти кращої якости, населення щораз то масовіше починає обмежуватися до продуктів меншевартних щодо їхньої віджививної вартости, що матиме негативний вплив на стан здоров'я населення в загальному. Значно збільшилася кількість осіб у ЗСА, які одержують федеральну допомогу у різній формі. За найновішими даними ця кількість досягнула аж 15 мільйонів осіб, а ціла програма допомоги коштує федеральний уряд понад 4 більйонів долярів річно. Між 25 до 30 мільйонів людей в ЗСА є управнені до допомоги у харчуванні, що вказує на значне розходження між потребами, а рівнем фактичного заспокоєнням потреб. Сенатська комісія визначила 263 т. зв. „голодних округ" (у 1968 р. таких округ було 280). Більшість з цих округ є у південних та південно-східніх стейтах. В загальному, у звідомленні стверджується, що величина допомоги потребуючим родинам є незадовільна і що федеральний уряд повинен призадуматися над поліпшенням форми допомоги. Особливо велике нарікання є на якість харчових продуктів, що їх потребуючі одержують від федерального уряду.

СПІЛКА ЖУРНАЛІСТІВ СССР ПРИЗНАЧИЛА НАГОРОДИ

Москва. — У висліді всесоюзного конкурсу на кращі журналістичні твори 1972 року, опубліковані в пресі, передані по телебаченні і радіо, цілий ряд совєтських журналістів одержали премії. Спілка між іншими нагородила також журналістів республіканської газети „Радянська Україна", в тому Є. Красновського, О. Побігай, Л. Янюка. Найбільше премій дістали, очевидно, російські газети і журналісти.

Чикаґо спом'януло Тараса Шевченка

Святочною академією відзначила чикаґська громада 18-го березня ц.р. Шевченківські роковини. Організаторами академії були: Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка, Відділ Українського Конгресового Комітету Америки та Ліга Американців Українського Походження. Академія була поєднана з відзначенням 100-річчя Наукового Т-ва ім. Тараса Шевченка, яке є, як це підкреслив у всутпнім слові проф. д-р Ю. Мачук, „дитиною" Тараса Шевченка. Столітнє існування Т-ва, — говорив д-р Мачук, — це роки багатої наукової, дослідчої, а зокрема видавничої праці Т-ва.

Академію започатковано складенням квітів нашими найменшими під постумент Тараса Шевченка. Святочне слово виголосив проф. М. Семчишин. Доповідач підкреслив, що багато пробує порівнювати Тараса Шевченка до інших визначних осіб світу. Такі порівняння не передають суті Шевченка. Шевченко є щось більше для українського народу, як лиш визначна людина. Він є ідеологією українського народу, за якою відбувається існування народу. Так було в його час, так є сьогодні в добу Симоненка, Дзюби, Мороза.

Мистецьку частину програми започаткувало вокальне тріо „Незабудьки", а закінчив її хор „Прометей". Вокальне тріо: М. Костелина, О. Савин та В. Сурівка, під мистецьким керівництвом п-і Марії Плешкевич виконало три пісні до слів Шевченка. Тріо Незабудьки" було атракцією мистецької частини академії.

Уривок з „Неофітів" деклямувала п-і Рома Турянська, передаючи публіці надхненні Шевченкові слова. Дальшою точкою була мелодеклямація учнів школи св. Миколая, яку відготовила п-і Я. Проців. Учні школи св. Миколая заімпонували слухачам не тільки доброю українською вимовою, а ще й декляматорськими здібностями. Останнім виступав мішаний хор „Прометей" парохії свв. Володимира і Ольги, під мистецьким керівництвом проф. Романа Андрушка. Цей хор є сьогодні одним з найкращих у Чикаґо. Хор „Прометей" виконав три пісні зі сольо М. Костелини, О. Савин та В. Сурівки.

Наприкінці хори: „Прометей", „Черемшина", а також хор парохії свв. Володимира і Ольги відспівали „Заповіт". Присутніх на академіїбуло коло 500 осіб.

М.В.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 вул.

● *З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку* повідомляють, що в п'ятницю 11 травня ц.р. відбудеться там вечір під гаслом „Живучість українського народу" — з приводу 40-річчя великого голоду в Україні. Участь прийматимуть Люба Волинець, Марія Савицька і Оксана Щур, а проводитиме Христина Навроцька. Початок о год. 7.30.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОСИП КУЗЬМИН, член УНС Відд. 194 Т-ва Свобода в Ню Йорку, Н. Й., помер 1 березня 1973 р. на 62 р. ж. Став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку дружину Ольгу. Похорон відбувся 4-го березня ц. р. на цвинтарі Gate of Haven, Yonkers, N.Y.

Вічна Йому Пам'ять!

Е. Манацький, секр.

ОСТАПЧУК ІВАН, член УНС Відділ 153 Т-ва ім. Л. Липуги у Філельфії, Па., помер 21 березня 1973 р. на 36 р. ж. Нар. на Станиславівщині в Україні і став членом УНС в 1960 р. Полишив у смутку дружину Аду, маму Анастазію. Похорон відбувся на цвинтарі Факс Чейс біля Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЕВСТАХІЙ БАРТОЩУК, член УНС Відд. 220 Б-ва св. апп. Петра і Павла в Чикаґо, Ілл., помер 19 березня ц. р. на 90 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1922 р. Полишив у смутку 2 доньки: Юстину і Павлину, 2 синів Михайла і Івана. Похорон відбувся 22 березня 1973 р. на цвинтарі Elmwood, Rivergrove, Ill.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АНГЕЛИНА КОСАНОВСЬКА — членка УНС Відд. 361 Товариства Дністер в Ню Йорку, Н. Й., померла 9 лютого 1973 р. на 77 р. ж. Народилася у Львові, Україна і стала членкою УНС в 1960 р. Полишила в смутку 2 доньки: Віру і Марію. Похорон відбувся 12 лютого 1973 р. на цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ОСИП КУЗЬМИН, член УНС Відд. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку, Н. Й., помер 1-го березня 1973 р. на 62 р. ж. Народився в с. Озірна, пов. Зборів, Україна і став членом УНС 1968 р. Полишив у смутку дружину Ольгу, сина Богдана та дочку Марію. Похорон відбувся 7 березня ц. р. на цвинтарі Gate of Haven, New York City, N.Y.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Кучма, секр.

МИХАЙЛО ЧУГАЙ, член УНСоюзу Відд. 316 УНДім в Рочестері, Н. Й., помер 3-го березня 1973 р. на 79 р. ж. Нар. в с. Лучинцях, пов. Рогатин, Україна і став членом УНС в 1920 р. Полишив у великому смутку синів — Івана, Володимира і Михайла. Похорон відбувся 6 березня 1973 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N. Y.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Попович, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

СУБОТА, 12-го ТРАВНЯ 1973 р.

ГАРТФОРД, Конн. Загальні збори Б-ва св. І. Хрестителя 277 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі при 961 Ветерсфілд Аве. На порядку нарад важні збори, тому проситься чл. прибути. — Управа.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Зап. Січ 371 Відд. о год. 7 веч. в залі УНДому в Ірвінгтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Леся Назарук, касир, Ю. Варанюк, секр.

НЕДІЛЯ, 13-го ТРАВНЯ 1973 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. апп. Петра і Павла 102 Відд. о год. 11:30 рано в залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — М. Молеський, пред., І. Жгута, кас., М. Вобечко, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Санфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути на збори. — В. Боярський, гол., Т. Клебан, кас., М. Демчук, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. Квартальні збори С-ва Любов 37 Відділ о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 214 Фултон вул. Проситься чл. прибути. — А. Реклайтес, предс., М. Огар, кас., Анна Гнатюк, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6929. Пілот ранив Козенку

Я тебе перестерігав, Козенку! Я тепер відвезу Тарзана літаком до головної квартири, як наказав наш вождь! Ти допустив, щоб знесло твій човен, ти тепер знайди його!

Ми тебе, друже Тарзане, занесемо до човна, що його скриваємо. Тоді, коли ти будеш безпечний, вернемося, щоб вбити злих людей!

Щось, друже Міті, зранило мене... як я стояв з вами назовні плота. Я радий би дізнатися, що це було!